

SELECCIÓ DE CITES (només a títol exemplificatiu, no definitiu)

“L’obra de Ramon Llull, tot i que respon a una racionalitat peculiar, ha estat més fecunda del que s’ha pensat fins els nostres dies.” Edgar Morin (2008)

“Això explica el projecte de l’*Ars magna* de Llull com a sistema de llengua filosòfica perfecta mitjançant la qual es podrà convertir els infidels. Aquesta llengua pretén ser universal, perquè universal és la combinatòria matemàtica que articula el seu pla d’expressió, i universal també és el sistema d’idees comunes a tots els pobles que Llull elabora en el pla del contingut. [...] L’*Ars* és universal no només perquè ha de servir a tots els pobles sinó també perquè utilitzarà lletres alfabètiques i figures i, per tant, estarà oberta als il·letrats de qualsevol llengua.” Umberto Eco (1993)

“Els versicles del *Llibre d’amic e Amat* són tan senzills, que seria fàcil de creure que el llibre és tan senzill com ells. Ho és tant, que el seu contingut és gairebé reduïble a una fórmula que no conté més de set paraules, les d’un dels *Proverbis de Ramon*: «Puja ton entendre e pujaràs ton amar». Però per a comprendre bé com s’ha de fer i per què, cal fer un gran esforç amb aquell *entendre*: el mateix Ramon ja digué, referint-se a les «paraules d’amor» dels sufís que prenia com a model per als seus versicles, que «són paraules qui han mester exposició», i afegeix que «per l’exposició puja l’enteniment més a ensús». Aquesta observació, que es refereix explícitament a la pujada de l’*enteniment* en sentit místic, pot ésser referida amb igual força a la lectura de l’opuscle.” Robert Pring-Mill (1962)

“Ramon Llull, doncs, és un personatge dels segles XIII i XIV que, sota múltiples aspectes, ha perviscut viu —sense cap pleonasme— fins als nostres dies. Aqueixa pervivència és una part de la seva vida i de la seva biografia. N’és també una clau d’explicació i una conseqüència. Només des d’aquest punt de vista, perenne en el temps i universal dins l’espai, podem capir alguna cosa de l’essència d’aquest alt personatge. Tan sols des d’aquest lloc d’albir es pot comprendre una part, almenys, de la significació de tot l’aparent anecdotari dispers que constitueix la seva vida trescadora.” Miquel Batllori (1960)

“La vie de Raymond Lulle est une révolte constante contre ce qui est banal, fade, incolore.” Louis Sala-Molins (1967).

“La ciencia experimental que Francis Bacon profetizó nos ha dado ahora la cibernética, que ha permitido que los hombres pisen la Luna y cuyas computadoras son, si la frase es lícita, tardías hermanas de los ambiciosos redondeles de Lulio” J. L. Borges (1984)

“Es pot ser poeta i alhora posseir una concepció científica completa de les coses, sense que sigui paradoxal, perquè així van ser Leonardo i Llull.” Salvador Dalí (1948)

“Ramon Llull speaks to us of the concord needed between the three most important Western powers, Jews, Christians and Muslims. If we had listened to him, history would have been different. But perhaps we can still take heed today...” Raimon Panikkar (1995)

“Llull es dreça a la frontera dels dos mons [l’alta i la baixa edat mitjana] sota l’espècie d’una personalitat intel·lectual de les més poderoses de la història, plenament descriptible dintre del marc de l’explosió de la subjectivitat tardomedieval, però que ha dedicat tots els seus esforços a la tantàlica recuperació de la indestructible unitat del saber entorn del nucli central dels dogmes del cristianisme, explicats i aplicats mecànicament amb uns procediments que fan pensar en la moderna informàtica.” Lola Badia (1992)

“En aquesta empresa immensa de convertir el món, les armes de Llull eren les de la intel·ligència i les de l’amor. Tenia una d’aquelles rares ments capaces d’assimilar, tot sintetitzant-les, les veritats d’escoles diferents i oposades. [...] Però la síntesi lul·liana no volia abraçar només les escoles de pensament de la cristiandat medieval, sinó també les filosofies religioses de l’islamisme i del judaisme. I és per això que ha estat felicitament descrita com a «filosofia fronterera.»” J. N. Hillgarth (1971)

“L’obra sencera de Llull és diàleg i obertura: diàleg amb els heretges i amb els “infidels”, amb els jueus i els mahometans – no pas un irenisme més o menys annexionista sinó un acolliment de l’altre i una recerca de la similitud per sobre de les diferències. Vladimir Jankélévitch (1974)

“Penso en el somni mediterrani del mallorquí Ramon Llull, que compengué el valor de la reconciliació entre l’Orient i l’Occident, i també el diàleg entre les religions d’Abraham. Al final del seu diàleg amb els tres savis (l’hebreu, el cristià i el musulmà) i el gentil se sentia tan consolat que “descobrí que ja no plorava, com abans era normal en ell”. El diàleg pot eixugar fins i tot les llàgrimes.” Andrea Riccardi (2001)

“Quan algú diu de Llull “només m’interessa el pedagog, o el poeta, o el viatger, o l’home en la seva realització terrena”, isola Llull de Llull.” J. V. Foix (1936)

“L'estructuralisme, contràriament a allò que es creu normalment, no és en absolut un descobriment modern. Ja apareix als segles XIII i XIV, almenys en les seves línies principals, amb el gran pensador català Ramon Llull. La percepció ingènua cospa el món com un caos. Per tal de superar-lo, els predecessors de Llull ordenaven els aspectes de la realitat en graus, en funció de llur major o menor semblança. Llull, en canvi, va partir de la diferència, tot oposant els termes extrems i fent sorgir mediacions entre ells. Va idear així un sistema lògic molt original que permetia, per mitjà d'operacions recurrents, inventariar totes les relacions possibles entre els conceptes i els éssers, i va introduir la noció de relació a la base del mecanisme del pensament. D'aquesta art combinatòria que va inventar, en trauran lliçons al llarg dels segles Nicolau de Cues, Charles de Bovelles, Leibniz, i més tard la lingüística i l'antropologia estructurals.” Claude Lévi-Strauss (2005)

“Crec en la màgia i estic persuadit que tot esforç renovat cap a una cosmogonia, i fins i tot una metafísica, s’hauria de fonamentar en la màgia i recuperar l’estat d’esperit que va guiar cervells com els de Paracels i Ramon Llull” Salvador Dalí (1942)

“Ramon Llull es el mayor escritor catalán de todos los tiempos y quizá el único a quien convenga plenamente el calificativo de genio, ése que reservamos para las grandes ocasiones, no más de uno por lengua. Llull es por sí solo toda una literatura y la simple existencia de su obra da cartas de nobleza universal al idioma que usa.” Pere Gimferrer (1981)

“Ramon Llull és un dels grans escriptors i poetes de la Catalunya medieval. Llull va viure una època de gran esplendor cultural, molt marcada per la coexistència, no sempre pacífica, de les tres cultures religioses del seu temps: la cristiana, l'àrab i la jueva. Ramon Llull, cèlebre i prolífic autor, exemplifica la universalitat d'aquest període amb una producció escrita que ha traspassat les fronteres i ha convertit el seu nou llenguatge en una eina per a la recerca de la veritat i l'entesa entre les cultures i les religions. No sabem pas que ell fos músic; certament, però, estimava profundament l'art del cant; moltes de les seves poesies estaven pensades per ser cantades.” Jordi Savall (2015)

“Encara que només ens fixem en la seva extensió, l'obra de Ramon Llull apareix amb unes proporcions sorprenents, i hem de recórrer a exemples tan extraordinaris com el de Lope de Vega per a trobar algun cas similar al de la fecunditat lul·liana. Però Llull encara és més notable per tal com no tingué una residència fixa ni va romandre quiet en un lloc determinat. Va escriure a totes les ciutats on va posar els peus, per monestirs i ermites, a la presó i enmig d'incomoditats de viatges per terra i de travessies mediterrànies, alternant la ploma amb la controvèrsia i amb les tasques missionals, sol·licitant papes i reis, intervenint en concilis i capítols generals, professant en universitats, lliurant el seu esperit a la contemplació i lluitant constantment contra el menyspreu, la incomprensió o la ignorància d'aquells que tenien més obligació d'escoltar-lo i d'ajudar la seva altíssima empresa.” Martí de Riquer (1964)